

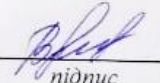
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»

Допускається до захисту:
Завідувач кафедри публічного управління,
адміністрування та міжнародної економіки
назва кафедри
професор Т.В. Сокольська
підпис, вчене звання, ініціали, прізвище
«20» листопада 2023 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

ОСОБЛИВОСТІ НАДАННЯ МЕДИКО-СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ ОСОБАМ ПОХИЛОГО ВІКУ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ТАРАЩАНСЬКОГО ГЕРІАТРИЧНОГО ПАНСІОНАТУ)

Виконав: Коломієць Віталій Іванович
прізвище, ім'я, по батькові *підпис*

Керівник: доцент Панасюк Вікторія Іллівна
вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові *підпис*

Рецензент: доцент Гаврик Олеся Юріївна
вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові *підпис*

Я, Коломієць Віталій Іванович, засвідчую, що кваліфікаційну роботу магістра виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква – 2023 р.

РЕФЕРАТ

Коломієць Віталій Іванович «Особливості надання медико-соціальних послуг особам похилого віку (за матеріалами Таращанського геріатричного пансіонату)»

В роботі досліджено теоретичні основи надання медико-соціальної допомоги особам похилого віку; вивчено досвід європейських країн з надання соціально-медичних послуг особам похилого віку; з'ясовано особливості надання медико-соціальних послуг Таращанським геріатричним пансіонатом та виявлено практичні аспекти комплексної геріатричної оцінки підопічних в Таращанському геріатричному пансіонаті.

Виявлено проблему оцінки практик надання геріатричних послуг в Україні та світі та можливості застосування інноваційних підходів до вирішення проблем людей похилого віку та їх соціального забезпечення.

Практична значущість результатів дослідження полягає у формулюванні практичних рекомендацій щодо комплексного надання медико-санітарних та соціальних послуг людям похилого віку з урахуванням досвіду діяльності геріатричних установ Польщі щодо соціальної адаптації літніх людей.

Розроблено рекомендації щодо організаційних та економічних засад для подолання цифрових розривів і створення такої моделі розвитку, яка б на основі інклюзивного підходу забезпечувала різностороннє використання інтелектуального і творчого потенціалу «срібної економіки», сприяла б покращенню показників охорони здоров'я та тривалості життя, забезпечувала б доступ та якісне надання публічних послуг усім категоріям населення.

Кваліфікаційна робота магістра містить 79 сторінок, 3 таблиці, 10 рисунків, список використаних джерел із 66 найменувань.

Ключові слова: медико-соціальні послуги, особи похилого віку, геріатричний пансіонат, геріатричні послуги, публічні послуги.

ANNOTATION

Kolomiets Vitaly Ivanovych "Peculiarities of providing medical and social services to the elderly (based on the materials of the Taraschansk geriatric boarding house)"

The basic concepts of the work examines are the theoretical foundations of providing medical and social assistance to the elderly; the experience of European countries in providing social and medical services to the elderly was studied; the specifics of the provision of medical and social services by the Taraschan Geriatric Boarding House were clarified and the practical aspects of the complex geriatric assessment of the wards in the Taraschan Geriatric Boarding House were revealed.

The problem of assessing the practices of providing geriatric services in Ukraine and the world and the possibility of applying innovative approaches to solving the problems of the elderly and their social security have been identified.

The practical significance of the research results lies in the formulation of practical recommendations for the comprehensive provision of medical, sanitary and social services to the elderly, taking into account the experience of geriatric institutions in Poland regarding the social adaptation of the elderly.

Recommendations have been developed regarding the organizational and economic foundations for overcoming digital divides and creating such a development model that, based on an inclusive approach, would ensure the versatile use of the intellectual and creative potential of the "silver economy", would contribute to the improvement of health care indicators and life expectancy, would provide access and high-quality provision of public services to all categories of the population.

The master's qualification work contains 79 pages, 3 tables, 10 figures, a list of used sources of 66 items.

Key words: medical and social services, elderly people, geriatric boarding house, geriatric services.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ НАДАННЯ МЕДИКО-СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ ОСОБАМ ПОХИЛОГО ВІКУ	9
1.1. Сутність надання медико-соціальної допомоги особам похилого віку	9
1.2. Досвід європейських країн з надання соціально-медичних послуг особам похилого віку	16
Висновки до розділу 1.....	25
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА НАДАННЯ МЕДИКО-СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ ОСОБАМ ПОХИЛОГО ВІКУ	27
2.1. Особливості надання медико-соціальних послуг Таращанським геріатричним пансіонатом	27
2.2. Практика комплексної геріатричної оцінки підопічних в Таращанському геріатричному пансіонаті	30
2.3. Оцінка практик надання геріатричних послуг в Україні та світі	38
Висновки до розділу 2.....	47
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ НАДАННЯ МЕДИКО- СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ ОСОБАМ ПОХИЛОГО ВІКУ	48
3.1. Концепція комплексного надання медико-санітарних та соціальних послуг людям похилого віку	48
3.2. Перспективи впровадження у геріатричні установи практики Польщі щодо соціальної адаптації літніх людей	54
3.3. Застосування інноваційних підходів до вирішення проблем людей похилого віку та їх соціального забезпечення	58
Висновки до розділу 3	66
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	68
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	72
ДОДАТКИ	79

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бень О.Т., Бриндзак О.І. Особливості соціальної адаптації літніх людей у геріатричних установах України та Польщі. *Український соціум*. 2017. № 4 (63). 35–44.
2. Гнатюк А. Геронтологія як складовий елемент срібної економіки. Інноваційні технології в менеджменті та публічному управлінні: матеріали доповідей Наукової інтернет-конференції студентів та молодих вчених кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу. 10 листопада 2022 року. Тернопіль. 2022.
3. Гнатюк А. Напрямки удосконалення організації надання геріатричної допомоги населенню. Актуальні проблеми менеджменту та публічного управління в умовах війни та післявоєнної відбудови : матеріали доповідей Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю. 31 травня 2022 року. Тернопіль. 2022. С. 265-267.
4. Декларація з проблем старіння. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_510
5. Декларація стосовно поганого поводження з людьми похилого віку. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/990_043.
6. Желюк Т. Сучасні підходи до реалізації публічної політики у сфері охорони здоров'я. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2019. № 1. С. 37-50.
7. Желюк Т., Чигур О. Регіональні ринки медичних послуг: специфіка формування та надання в умовах проведення медичної реформи. *Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України*. 2020. Вип. 25. С. 13-22.
8. Жуковська А. «Срібна економіка» як ресурс інклюзивного розвитку національної економіки. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2020. Вип. 3. С. 37-53. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/40993/1/Жуковська.pdf>
9. Жуковська А.Ю., Чигур О.В. Інноваційні технології надання медичних послуг. *Інноваційна економіка*, 2022, № №1 (90). С. 60-66.

10. Копенгагенська декларація про соціальний розвиток. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_505

11. Мадридський міжнародний план дій з питань старіння. URL: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/NT2322.html

12. Модернізація менеджменту та публічного управління в системі охорони здоров'я: кол. монографія за науковою ред. д.е.н. Шкільняка М.М., д.е.н. Желюк Т.Л. Тернопіль, Крок. 2020. 560 с.

13. Організація діяльності в сфері охорони здоров'я: навч. посібник. За ред. Шкільняка М.М., Желюк Т.Л., Тернопіль, Крок, 2021. 438 с.

14. Принципи Організації Об'єднаних Націй стосовно літніх людей. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_314

15. Таращанський геріатричний пансіонат. URL: <https://www.facebook.com/p/%D0%A2%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%89%D0%B0%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9-%D0%B3%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B0%D1%82%D1%80%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D0%BF%D0%B0%D0%BD%D1%81%D1%96%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D1%82-100063577161344/>

16. Смачило І.І. Теоретичні підходи до формування кадрової стратегії підприємства. Науковий журнал Молодий вчений. 2020. № 12 (88). С. 6-9. URL: <http://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/8/6>.

17. Смачило І.І. Управління персоналом закладів охорони здоров'я в сучасних умовах проведення медичної реформи: Модернізація менеджменту системи охорони здоров'я в умовах проведення медичної реформи: зб. матеріалів доп. всеукр. наук.-практ. конф. з міжнародною участю, м.Тернопіль-Кам'янець-Подільський, 12-13 груд. 2018 р. Тернопіль, 2018. С. 291-294.

18. Шкільняк М., Желюк Т., Дудкіна О., Жуковська А., Попович Т. Управління закладами охорони здоров'я: виклики та перспективи (аналітичні рекомендації за результатами круглого столу (Тернопіль – Збараж, Збараський замок, 9 вересня 2021 р.). Вісник економіки. 2021. № 4. С. 225-233.

19. Шкільняк М., Кривокульська Н. Діагностика середовища

функціонування закладу охорони здоров'я як передумова проведення змін. Соціально-економічні проблеми і держава. 2018. Вип. 2 (19). С. 151-159.

20. Шкільняк М.М., Кривокульська Н.М. Організаційне лідерство як інструмент організації діяльності закладу охорони здоров'я та її вдосконалення. Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. 2022. № 1. С. 64-69.

21. Шкільняк М.М., Овсянюк-Бердадіна О.Ф., Крисько Ж.Л., Демків І.О. Менеджмент: навчальний посібник. Тернопіль: Крок, 2017. 252 с.

22. Український інститут майбутнього. URL: <https://uifuture.org/>

23. About Nordic Gerontological Federation Nordic Gerontological Federation. URL: <http://www.ngf-geronord.se/AboutNgf.html>

24. Adult-Gerontology Acute Care Nurse Practitioner Competencies, [brochure], publication of AACN (American Association of Colleges of Nursing), developed in collaboration with The Hartford Institute for Geriatric Nursing at New York University and the National Organization of Nurse Practitioner Faculties, February 2012. URL: <http://www.aacn.nche.edu/geriatric-nursing/Adult-Gero-ACNP-Competencies.pdf>

25. Adult-Gerontology Clinical Nurse Specialist Competencies, [brochure], publication of AACN (American Association of Colleges of Nursing), developed in collaboration with The Hartford Institute for Geriatric Nursing at New York University and the National Organization of Nurse Practitioner Faculties, March 2010. URL: <http://www.aacn.nche.edu/geriatric-nursing/adultgeroCNScomp.pdf>

26. Adult-Gerontology Primary Care Nurse Practitioner Competencies, [brochure], publication of AACN (American Association of Colleges of Nursing), developed in collaboration with The Hartford Institute for Geriatric Nursing at New York University and the National Organization of Nurse Practitioner Faculties, March 2010. URL: [nursing/adultgeroprimcareNPcomp.pdf](http://www.aacn.nche.edu/geriatric-nursing/adultgeroprimcareNPcomp.pdf)

27. Akiyama H., Hasegawa Y. Awareness of atrial fibrillation in Japan: A large-scale, nationwide Internet survey of 50 000 Japanese adults. Geriatr GerontolInt. 2018. Jul 18 (7). P. 1100-1107.

28. American Nurses Association webpage. URL:

<http://www.nursingworld.org/>

29. ANCC – American Nurses Credentialing Center. URL: <http://www.nursecredentialing.org/>
30. Canadian Nurses Association webpage. URL: <https://www.cna-aiic.ca/en>
31. Care of Older People in Finland. URL: <https://www.ttk.ee/public/Finland>
32. ConsultGeri webpage. URL: <https://consultgeri.org/>
33. Deborah K. van den Hoonaard. Learning to Be Old: How Qualitative Research Contributes to Our Understanding of Ageism. International Journal of Qualitative Methods. October 25, 2018. Vol. 17. P. 1-8.
34. Development & Validation of a Revised Nursing Home Assessment Tool: MDS 3.0. URL: http://www.hpm.umn.edu/nhregsplus/Resources%20and%20Publications/FederalResources/MDS_3.0.pdf
35. Dluhopolskyi O., Dluhopolska T., Farion A., Karp I., Zhukovska A., Kryvokulska N. The implementation of the Ehealth system and anticorruption reforms (case of EU countries for Ukraine). 9th International Conference on Advanced Computer Information Technologies (ACIT) (5-7 June, 2019). Ceske Budejovice, Czech Republic, 2019, P. 346-349. URL: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=36070237700>
36. Geriatric Nursing webpage. URL: <http://www.gnjournal.com/>
37. Geriatric Nursing-Role of Nurse in Geriatrics Pub.: June 11, 2016. URL: <http://www.nsgmed.com/medical-surgical/geriatric-nursing-role-of-nurse-in-geriatrics/>
38. Gerontological Advanced Practice Nurses webpage. URL: <https://www.gapna.org/>
39. GeroNurseOnline webpage. URL: <http://www.geronurseonline.org/>
40. Health and health care of the elderly in the Nordic Countries — from a statistical perspective. Nordic Medico-Statistical Committee. Copenhagen, 2017. URL: <https://norden.diva-portal.org/smash/get/diva2:1158392/FULLTEXT01.pdf>
41. Health spending. OECD Data. URL: <https://data.oecd.org/healthres/health-spending.html>

42. Healthcare in Denmark Ministry of Health. URL: http://www.sum.dk/~media/Filer%20%20Publikationer_i_pdf/2016/Healthcare-in-dk-16-dec/Healthcare-english-V16-dec.pdf

43. Inouye K., de Souza Orlandi F., Lost Pavarini S. C., Pedrazzani E. S. Impact of the Third Age Open University on the Quality of Life of the Elderly. *Educ.Pesqui. São Paulo*. 2018. Vol. 44. URL: http://www.scielo.br/pdf/ep/v44/en_1517-9702-ep-S1678-4634201708142931.pdf

44. InterRAI webpage (assessed 06/03/2017): <http://www.interrai.org/>

45. Isis Montalvo, MS, MBA, RN The National Database of Nursing Quality Indicators (NDNQI). *OJIN – The Online Journal of Issues in Nursing*. 2007;12(3).

46. Krzyminiewska, Grażyna. (2019). Financial Services Market in an Ageing Society. Challenges for the Development of Silver Economy. 10.1007/978-3-030-21274-2_8.

47. Long-Term Care Facilities (LTCF). URL: <http://www.interrai.org/long-termcare-facilities.html>

48. Nancarrow SA, Booth A, et al. Ten principles of good interdisciplinary team work. *Human Resources for Health*. 201;11(1):1. doi: 10.1186/1478-4491-11-19.

49. National Gerontological Nursing Association webpage. URL: <http://www.ngna.org/>

50. NICE – National Initiative for the Care of the Elderly webpage. URL: <http://www.nicenet.ca/>

51. NICE – National Institute for Health and Care Excellence webpage. URL: <https://pathways.nice.org.uk/>

52. Nurses Improving Care for Healthsystem Elders – NICHE webpage. URL: <http://www.nicheprogram.org/>

53. Nursing Older People webpage. URL: <http://journals.rcni.com/journal/nop>

54. Nyström M. E., Höög E., Garvare R., Andersson M. Bäck et al. Research article Exploring the potential of a multi-level approach to improve capability for continuous organizational improvement and learning in a Swedish healthcare region. *BMC Health Services Research*. 24 May 2018. P. 1-25.

55. Quality Indicators – ACOVE. URL:

<http://www.rand.org/health/projects/acove/acove3.html>

56. Rasmussen Ch. D. N., Lindberg N. K., Ravn M. H., Jørgensen Marie B. et al. Processes, barriers and facilitators to implementation of a participatory ergonomics program among eldercare workers. *Applied Ergonomics*. Vol. 58. January 2017. P. 491-499.

57. RCN – Royal College of Nursing webpage. URL: <https://www.rcn.org.uk/>

58. Shebehe J., Hansson A. High hospital readmission rates for patients aged ≥ 65 years associated with low socioeconomic status in a Swedish region: a cross-sectional study in primary care. *Scandinavian Journal of Primary Health Care*. 2018. Vol. 36. No. 3. P. 300-307.

59. Shushpanov D., Zheliuk T., Zhukovska A., Diakovich L., Matsyk V., Kotsur A. Management of the Health Care System in the Conditions of Population Aging: Information, Analytical and Methodical Dimension. 11th International Conference on Advanced Computer Information Technologies (ACIT) (15-17 September, 2021). Deggendorf, Germany, 2021, P. 259-664. URL: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=36070237700>

60. State of Israel Ministry of Health Publications Circulars & Procedures (Hebrew). URL: <http://www.health.gov.il/Services/Pages/NoticesAndRegulations.aspx>

61. The Hartford Institute for Geriatric Nursing (HIGN) webpage. URL: <https://hign.org>

62. The John A. Hartford Foundation webpage. URL: <http://www.johnahartford.org/>

63. Toolkit of Gerontology Resources for Advanced Practice Nurses. URL: <https://www.gapna.org/resources/toolkits/toolkit-gerontology-resources-aprn-preceptors-and-students>

64. WHO Europe Gerontological Nursing Curriculum [brochure] – 2003 – WHO European Strategy for Continuing Education for Nurses and Midwives. URL: http://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0018/102267/e81554.pdf

65. The concept ICOPE. Concept implementation mechanism: recommendations for systems and services. URL:

<https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/325669/9789240004665-rus.pdf?sequence=17&isAllowed=y>

66. Zhukovska A., Dluhopolskyi O., Zheliuk T., Shushpanov D., Brechko O., Kryvokulska N., Horiachko K. Silver economy: analysis of world trends and forecast for Ukraine. *Journal of Management Information and Decision Sciences*; Weaverville Vol. 24, Iss. 7, 2021. P. 1-12.